

Krajský úřad
Pardubického kraje
odbor životního prostředí a zemědělství

KUPAX015AAE6

Vyřizuje: Mgr. R. Žaloudková

Spis. značka: SpKrÚ/48450/2023/OŽPZ

Naše značka: č. j. OŽPZ/49533/2023

obec Hrobice (DS)

V Pardubicích 5. 6. 2023

Stanovisko orgánu ochrany přírody k zajištění péče o přírodní rezervaci Baroch – managementová opatření a východiska pro připravovaný plán péče

Krajský úřad Pardubického kraje, orgán ochrany přírody (dále též OOP) dle § 77a zákona č. 114/1992, Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vydává komplexní stanovisko k zajišťování odborné správy a managementových opatření v přírodní rezervaci (PR) Baroch.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Východní Čechy (dále AOPK ČR), poskytla OOP souborné stanovisko k situaci v PR Baroch (č. j. 03905/VC/2023, ze dne 29. 5. 2023), které se stává nedílnou přílohou stanoviska OOP.

Dotazy a výhrady od vedení obce Hrobice směřovaly k situaci v PR Baroch, ke změnám, které jsou zde na první pohled znatelné, a k provádění pastvy, bagrování tůní apod. Proto OOP přistoupil ke komplexnímu předání informací obecnímu úřadu oficiální formou.

Tomuto opatření předcházelo dne 13. 3. 2023 předání napsaného článku a plakátu – odborného vyjádření (článek a jednoduchý plakát) psaného jednodušší formou pro internetové stránky obce, kde by tento podklad měl – z důvodu dalších změn a pokročilých znalostí k pastvě - nahradit článek zveřejněný v červnu r. 2020.

https://www.obec-hrobice.cz/assets/File.ashx?id_org=4823&id_dokumenty=2581

PR Baroch byla vyhlášena v r. 1997 a hlavním předmětem ochrany je podle zřizovacího předpisu zachování významné ornitologické lokality, tvořené rybníkem a rozsáhlými porosty rákosin, stejně jako slatinnými loukami s mnoha zvláště chráněnými druhy rostlin a živočichů (dále jen ZCHD). V době vyhlášení to byl zejména velký význam pro vodní druhy ptáků, ale v současné době vzhledem ke komplikovaným vodním poměrům a nepříznivé klimatické situaci bude PR směřována k mokřadním biotopům. Dle dosavadního plánu péče byla dlouhodobě zajišťována managementová opatření (kosení luk, vyřezávky náletů).

<https://www.pardubickykraj.cz/plany-pece-o-zvlaste-chranena-uzemi/61466/prirodni-rezervace-baroch-schvalen-14-5-2010>

OOP konstatuje

(a podrobněji se ke všem bodům vyjadřuje rovněž ve svém stanovisku AOPK ČR):

- V uplynulých letech bylo vyvinuto maximální úsilí a vynaloženo množství finančních prostředků k prověření možných zdrojů vody a možnosti napájet rybník Baroch, bohužel nebyly takové způsoby dotování vodou zjištěny a tento nebeský rybník nevratně vysychá.
- Celý ekosystém Barochu se mění a vysycháním expandují porosty rákosy, který není velkoplošně žádoucí, neposkytuje pestrá stanoviště a celou původní zdrž ještě vysušuje.
- Proto byla započata v r. 2020 pastva divokých koní (exmoorský pony, cca 11 jedinců), k níž byla později připojena ještě pastva buvolů domácího v mokřejších místech (ve složení 2 krávy a 2 jalovice). V r. 2020 byla zajištěna instalace elektrického pastevního ohradníku pro koně, který vyhovuje i pro pastvu předmětných krotkých buvolů v rámci domluvených ploch na území PR. Na lokalitě pokračují smluvní akce AOPK ČR, jako subjektu s právem hospodaření (vlastník ČR). Ohradník je prostřednictvím dalších projektů (Program obnovy

- přirozených funkcí krajiny) doplňován po obvodu a v jednotlivých propojitelných sektorech. Pastva se jednoznačně osvědčuje a ředění a mizení rákosu je zjevné.
- V prostoru Barochu byly v r. 2022 vyhloubeny bagrem tůně, které slouží k napájení zvířat vodou, ale i jako stanoviště mokřadních a vodních rostlin a živočichů. Již za dosavadní období se homogenní rákosiny proměnily a je zde dostatek mokřadních, holých biotopů např. pro bahňáky - čejky, kulíky apod. a objevují se zde i významnější a zvláště chráněné druhy rostlin. Pastva je doplňována klasickým kosením „prstencových“ slatinných luk po okrajích rybníka a kosením soukromých luk Rejlových (k. ú. Srch), které zajišťuje rovněž spolek, Sdružení Krajina.
 - Situace v PR Baroch je dlouhodobě sledována botaniky i ornitology a pastva a proměny PR jsou jimi podporovány a do určité míry i řízeny. Nemůže tak na základě dosavadních zkušeností dojít k ohrožení populací zvláště chráněných druhů rostlin nebo ptáků.
 - Pástevní opatření jsou průběžně vyhodnocována a konzultována (nejen v rámci projektu Biologické fakulty Jihočeské univerzity). Na plochách zkouší rovněž geografové z Univerzity Pardubice dronové monitorování a systémové programy na monitoring přírodních porostů.
 - Pro účely prostupnosti a fungování pro zvěř jsou na ohradnicích zajištěny průchody pro zvěř a při přípravě pastvy bylo vše s mysliveckým spolkem konzultováno.
 - Pro přírodní rezervaci bude dle § 38 citovaného zákona během dohledné doby dokončován připravovaný **návrh nového plánu péče**, jehož koncept je nyní zpracováván.
Plán péče je **nástrojem orgánu ochrany přírody** a není pro fyzické ani právnické osoby závazný. OOP jej zpracovává pro svoji potřebu a jako podklad pro následné rozhodování ve věcech podporování předmětů ochrany.
Cílem nového plánu péče bude zmírnit důsledky nepříznivého stanovištního vývoje na rybníku a dokončit změnu na rozsáhlý mokřad s rákosinami (v menší míře). Bude se v něm dále řešit pastva jako zřejmě ideální způsob péče, který povede k rozrůznění lokality a vzniku a podpoře cílových mokřadních společenstev.
 - AOPK ČR jako subjekt s právem hospodaření a zároveň odborný garant průběžně připravuje větší projekt pro Operační program Životní prostředí, který by měl rovněž pro PR Baroch znamenat možnost větší investice do asanačního managementu lokality.

Závěrem OOP doplňuje, že je připraven jakékoli dotazy ze stran občanů zodpovědět a řešit. Doposud žádné neobdržel. Pan David Číp jako zástupce spolků, které v PR Baroch pastvu zajišťují, rovněž s panem starostou hovořil (prosinec 2022).

Otisk úředního razítka

Ing. Martin Vlasák
vedoucí odboru

Na vědomí:

AOPK ČR, regionální pracoviště Východní Čechy (DS)

ZO ČSOP JARO Jaroměř – D. Číp (DS)

obec Srch (DS) – plakát a článek může obec Srch rovněž využít a zveřejnit, dle potřeby

Přílohy:

odborné stanovisko AOPK ČR (č. j. 03605/VC/2023 ze dne 29. 5. 2023)

Článek (13-03-23)

Plakát (13-03-23)